

HELMIKUU
2/2013

SISÄLTÖ

.....
KYLÄ ELÄÄ ELÄMÄÄNSÄ
– KYLÄLEHTI SIINÄ MUKANA

.....
SEURALAN SALISSA

HELMIKUUN MANIFESTI

.....
PIENEN MÖKIN LAITTAJA

.....
PETRA, YKSI UNESCON
VALITSEMISTA
MAAILMANPERINTÖKOhteista

.....
PUTKILAHDEN KOULUN
1. JA 2. LUOKAN OPPILAAT
LUKUVUONNA 1957-58
– MISSÄ HE OVAT NYT?

.....
KIITOS ILMOITTAJILLE,
ILMAN TEITÄ TÄMÄ LEHTI EI VOISI
ILMESTYÄ TÄSSÄ LAAJUudessa.

.....
TILAA KYLÄLEHTI LAHJAKSI!

Putkilahden Kylälehti

Putkilahden kylälehti myös internetissä:
www.putkilahti.net

Perustettu 1993.
Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Kylän paras tiedottaja.

Irtonumero
2,00 euroa

Kuva: Aune Turunen

Joutsan Konehuolto

Jousitie 1 A, 19650 Joutsa

• JONSERED • HUSQVARNA • TOHATSU • DERBI • KEEWAY

• Myynti • Huolto • Korjaukset
• Varaosat • Myös muut merkit

(014) 882 298, 0500 710 416
Fax (014) 882 300

Puoti avoinna
ma-to 9.00–18.00
pe 9.00–19.00,
la 09.00–17.00
su 10.00 – 14.00

päivittäistavarat ✕
tilatuotteet ✕
valokopio- ja nettipalvelu ✕
kahvipiste ✕

PUHELIN: 010 3222 9710
Korpimarket Ky Virranpoika, VESPUOLENTIE 1950 B, 41870 PUTKILAHTI

Aune Turunen, päätoimittaja

Kylä elää elämäänsä – kylälehti siinä mukana

Maaliskuussa tulee kuluneeksi kaksikymmentä vuotta siitä, kun Putkilahden Kylälehti ilmestyi ensimmäisen kerran. Kylän elämä on tuosta ajasta muuttunut huomattavasti. Väkimäärä on vähentynyt ja ikään tynyt. Putkilahtisten hyvät palvelut, kuten koulu, pankki ja terveystalo ovat vuosien varrella lopettaneet toimintansa. Kaupan toimintakin on ollut välillä katkonaista. Tällä hetkellä putkilahtisia palvelee yksi kaupaliike, postin jakeluauto kulkee päivittäin ja kirjastoauto käy kerran viikossa.

Kylälehti on vuosien mittaan elänyt kylän elämää sivuillaan. Lehti on toiminut kylän omana tiedonvälittäjänä ja kaikki kylämme ajankohtaiset tapahtumat on huomioitu lehdessämme. Menneisyyteemme, niin oman kylämme kuin myöskin koko kotimaatamme koskevaan historiaan on

palattu monissa lehtemme kirjoituksissa ja kuvissa. Myös kyläläisten murheet ja surut niin kuin ilotkin on koettu lehden välityksellä yhdessä kylän asukkaiden kanssa. Putkilahden kylä on kautta aikojen ollut paikka, jossa välitetään toisista ihmisistä. Hieno piirre täällä on takuvarma naapuriapu. On hyvä elää kylässä, jossa otetaan toiset ihmiset huomioon ja riennetään avuksi tarvittaessa. Tällaisen asenteen omaavien ihmisten kesellä kylälehtikin voi onnistua löytämään toiminnalleen edellytykset.

Kylälehti on tavallaan toiminut yhteyskiesien sitojana ja ovien avaajana kaikkien kylällä asuvien ja muualta tulleiden välillä. Vuosien kuluessa vapaa-ajan asukkaiden määrä Putkilahdessa on lisääntynyt. On hienoa, että täällä vapaa-aikojaan viettävät ihmiset kokevat kuuluvansa kylään ja otta-

vat osaa kylän tapahtumiin. Kylälehti on saanut heistä uusia tilaajia ja iloksemme myös monet heistä kirjoittavat lehtemme. Näin maailmamme avartuu ja yhteishenki kasvaa.

Kylän ihmisten keskinäinen vuorovaikutus voi olla harvoin tapahtuvaa, sillä haja-asutusalueella matkat naapuriin voivat olla varsin pitkiä. Erittäin merkittävää näissä olosuhteissa eläville ihmisille on silloin seuratoiminta. Putkilahdessa on aikoinaan ollut monenlaisia seuroja ja kerhoja, joihin kokoonnuttiin erilaisten aiheiden ympärille. Näiden rientojen aika on suurimmalta osin vaihtunut television katseluun ja tietokoneiden kanssa näpräilyyn. Nykyisin Putkilahdessa toimii kolme seuraa: Kyläseura, Nuorisoseura ja Urheiluseura Ketterä. Näiden seurojen toiminta on kylälle tärkeää ja ne tarjoavat osallistumismahdollisuuksia kaikenikäisille asukkaillemme.

Kylälehti on koko toimintansa ajan pyrkinyt vahvistamaan kylän yhteishenkeä myönteisessä mielessä. Toivomme, että sama henki säilyy edelleenkin ja voimme "vetää korttamme suuntaan samaan" tulevaisuudessa.

Putkilahden **KYLÄLEHTI**

(ISSN 1236665X)

PERUSTETTU 1993. ILMESTYY KERRAN KUUSSA.

KUSTANTAJA: PUTKILAHDEN KYLÄSEURA RY

PUHEENJOHTAJA: VEIKKO RIIKONEN

SÄHKÖPOSTI: VRIKONEN@LUUKKU.COM

OSOITE: KÖNNÖNTIE 20, 41870 PUTKILAHTI

PUHELIN: (0400) 629 049

PAINOS: 340 KPL

TILAAJIA: 260 (TOUKOKUU 2012)

PAINOAIKKA KOPIJYVÄ OY, JYVÄSKYLÄ

KYLÄLEHDEN KEHITTÄMINEN

KYLÄLEHDEN YHTEYSHENKILÖT OTTAVAT VASTAAN EHDOTUKSIA LEHDEN KEHITTÄMISEKSI. HEILLE VOI TARJOTA MYÖS AINEISTOA JULKAISTAVAKSI. YHTEYSHENKILÖLUETTELO OIKEALLA.

TILAUSHINNAT 1. 1. 2013 ALKAEN

PERUSHINTA EUROA 23.00/12 NUMEROA

KESTOTILAUSALENNUS EUROA 3,00 / VUOSI

SUOMEN ULKOPUOLELLE LISÄHINTA EUROA 3,00/ VUOSI

IRTONUMEROT EUROA 2.00.

ILMOITUSHINNAT 1. 1. 2013 ALKAEN

PERUSHINTA 0,13 €/PALSTAMM. .

TOISTUVA ILMOITUS 0,10 €/PALSTAMM

TAKAKANNEN VÄRI-ILMOITUSLISÄ 0,05 €/PALSTAMM

KANNEN VÄRI-ILMOITUS 0,50 €/MM, TOISTUVA

ILMOITUS 0,40 €/PALSTAMM (140 MM LEVEYS)

ILMOITUKSESTA LASKUTETAAN VÄHINTÄÄN 20 €

YHDISTYSTOIMINTA SOPIMUKSEN MUKAAN

PUTKILAHDEN UUTISIA INTERNETISSÄ:

<http://www.putkilahti.net/>

PÄÄTOIMITTAJA:

AUNE TURUNEN P. (050) 464 3683

VESPUOLENTIE 1568, 41800 KORPILAHTI

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

MUU TOIMITUSKUNTA:

VALTO KOSKINEN, TAITTO P. (050) 563 7344

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

MARJA RIIKONEN, OSOITEREKISTERI, P. 040 064

7909

SÄHKÖPOSTI: RIIKOSKA(AT)LUUKKU.COM

LASSE ELFVENGREN, P. 040 705 6806

Uudet tilaukset:

Yllä mainitut yhteyshenkilöt

AINEISTOPÄIVÄMÄÄRÄ:

ILMESTYMISKUUKAUDEN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

VUOKRATTAVANA PUTKILAHDESSA
JUHLA- TAI HARRASTUSKÄYTTÖÖN TOIMITILAA

Koulun käyttökorvaushinnat 2013

Koko koulu 1/2 vrk 60 euroa, 1/1 vrk 100 euroa
Sauna 30 euroa/kerta

Tiedustelut ja varaukset:

Marja Riikonen p. 0400 647 909 tai Valto Koskinen p. 050 563 7344

Korpilahden asiointiliikenne vie kyliltä kaupalle ja takaisin

Kauppa-, pankki-, lääkäri- ja muiden päivittäisasioiden hoito sujuu Korpilahden kyliltä keskustaan asiointiliikenteen avulla. Asiointiliikenne on Jyväskylän kaupungin järjestämää, säännöllistä, takseilla ajettavaa palveluliikennettä. Asiakas maksaa matkasta linja-autotaksan mukaisen maksun. Sotiemme veteraaneille ja sotainvalideille asiointiliikennyttä on ilmainen.

Asiointiliikenteen reittejä on kaikkiaan kahdeksan, ja jokaista asiointireittiä ajetaan kerran viikossa. Perillä asiointiin jäävä aika on reitistä riippuen kahdesta kolmeen tuntia. Reiteiltä voidaan pyynnöstä tehdä pieniä poikkeamia, jos niistä on sovittu etukäteen kuljettajan kanssa. Asiointiliikenteen reitit suuntautuvat Korpilahden kirkonkylälle kahta lukuun ottamatta, niistä toinen ajetaan Tikkanen kaupalle ja toinen Leivonmäelle. Varsinaisten asiointiliikennereittien lisäksi Tammijärveltä ajetaan arkiamuisin maanantaista perjantaihin Korpilahdelle linja-autolle suuntaavaa liityntäliikennettä.

Korpilahden asiointiliikenteen aikatauluihin voi tutustua osoitteessa <http://www.jyvaskyla.fi/kadut/korpilahdenasiointiliikenne>. Paperille painettuja aikatauluja saa Korpilahden yhteis palvelupisteestä (Virastokuja 2).

Korpilahden uimahallikuljetus Wellamoon torstaisin

Jyväskylän liikuntapalvelut järjestää maksuttoman kuljetuksen uimahalli Wellamoon. Korpilahdelta kuljetus lähtee torstaisin 7.2.2013 alkaen klo 10.45 matkahuollon edestä. Bussi pysähtyy Teletalon bussipysäkillä n.10.46 (Vanhus-tentalo) ja Korpilahden Nesteen kohdalla olevalla bussipysäkillä klo n.10.50 (Joutsan tien risteys) ja on uimahallilla klo 11.30. Ohjattu vesivoimistelu järjestetään monitoimialtaalla klo 12.00. Paluukuljetus samaa reittiä lähtee klo 14.00. Kuljetusta ei järjestetä hiihtolomaviikolla to 28.2.2013.

HIHTORETKELLE TAMMIJÄRVEN LADUILLE

Kaikille avoin laturetki järjestetään näillä näkymin la 2. maaliskuuta

Tammijärvellä, lähtö koulun luota. Eripituisia reittejä on oman kunnan mukaan, ja tulla saa silloin kun itselle sopii. Iitinmäen laavulla tarjotaan perinteisesti makkaraa ja mehua päivällä. Putkilahdesta kyytiä kaipaavat, olkaa yhteydessä Niilo Huujärveen 040 0803342.

Lisätietoa Tammijärven Tammen sivuilta, kun kerkiävät laittaa. Sukset sujumaan!

Putkilahden ketterä ry

IDO KYLPYHUONEKALUSTEET

Putket,
pumput,
vesijohtotarvikkeet,
muut LVI-tarvikkeet

Uponor

orgs

Myynti ja asennus
Heikki Vilkmän
19910 Tammijärvi
p. (0400) 244 362

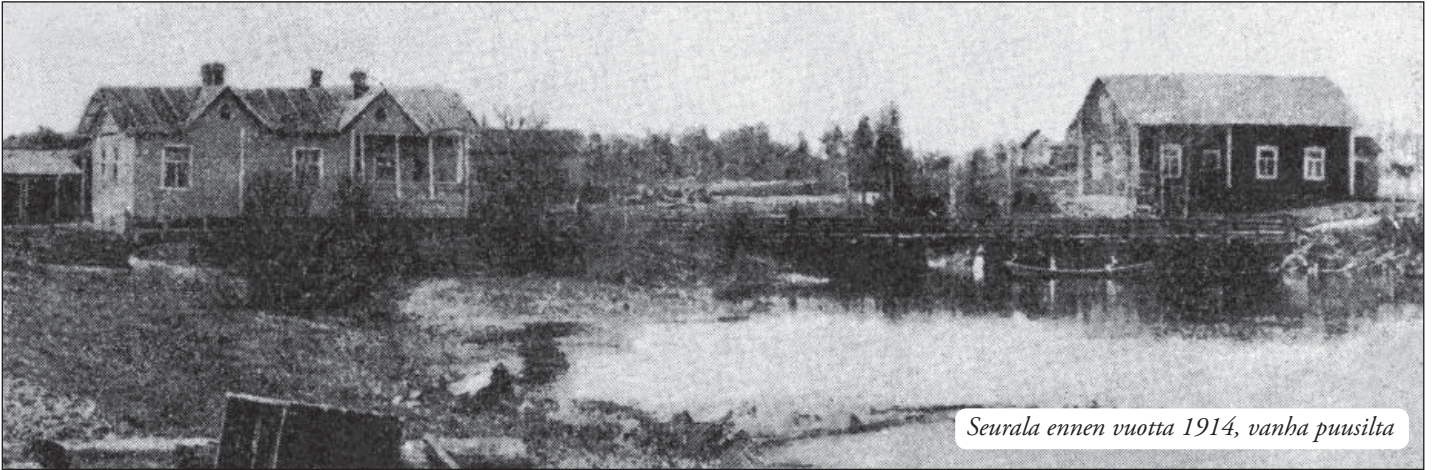
Kerromme kerran viikossa keskiviikkoisin koko pitäjän uutiset

Tilaa **KORPILAHTI** ja lue
PAIKALLISLEHTI

Kokkotie 11 C 17, 41800 KORPILAHTI
p.040 1977 400, faksi 822 471
toimitus@korpilahtilehti.fi
ilmoitukset@korpilahtilehti.fi
www.korpilahtilehti.fi

Parturi-Kampaamo Mirkka Tuominen

Tammijärventie 256
19910 Tammijärvi
puh. 044 5035128
ma-pe 9-17
ilt. ja la sop.muk.

Seurala ennen vuotta 1914, vanha puusilta

Hiivimme keskikaupalla asuvan kaverini Asko Jantusen kanssa Putkilahden Seuralan takaovesta sisään. Ovi oli ollut lukitsematta jo pitkään ja sen sai helposti sormilla kammettua auki. Hapuilimme pimeässä näyttämölle koivukulissien väliin ja panimme sähköt päälle nuorisoseuran levysoittimeen. Asko pani uuden äänilevyn lautaselle. Elviksen uusin hitti, O sole mio -laulusta sovitettu "It's now or never" kajahti pimeässä Seuralan salissa. Soitimme levyä koko illan, kymmeniä kertoja, oli se niin hyvä. Vuosi oli 1960.

Nuorisoseuran talo Seurala oli alkujaan yksinkertainen hirsirakennus. Myllyn puolelle rakennettiin myöhemmin lisäosa, johon tuli pieni keittiö ja kanttiini. 1920-luvulla lisättiin järven puolelle komea, valkoiseksi maalattu veranta.

Valokuvien perusteella näyttää siltä, että 1939 veranta katettiin ja koko talo sai laatuvoorauksen. Verannasta rakennettiin narikka eli vaatesäiliö ja salin oven pieleen tuli lippuluukku. Entisen verannan valkoiset osat olivat vielä näkyvissä narikan sisäseinissä.

*Seurala 1920-luvulla (uusi veranta)
ja Seurala 1939 (alin kuva)*

Nuorisoseuran johtokunta 1930-luvulla: vas. sihteeri Aili Ruth, Juho Hovinen, Kaisa Könnö, Kalle Autioniemi, Yrjö Jokinen, Ida Ruth, puheenjohtaja Voitto Salmela

Voitto Salmela Korospohjan Lehtolasta oli nuorisoseuran pitkäaikainen puheenjohtaja ja puuhamies. Isoisäni kauppias Juho Hovinen oli seuran jäsen heti kylään muuttuaan. Hän istui vuosikaudet johtokunnassa, ohjasi näytelmiä ja oli välillä puheenjohtajakin.

Lapsena olin monet kerrat äitini Helvi Itärannan ja Piilolan tyttöjen Terttu ja Laina

Stenroosin kanssa Seurantalon kaminaa lämmittämässä. Yhdessä vuoltiin kynttilän siruja lattialle, että tanssikenkä luistaisi paremmin. Vieläkin tuoksuu nenässä lattialaudoista huokunut tupakantumppien ja pölyn haju. Iltamia varten piti asetella keikkuvien pukien päälle laudat istumista varten. Tanssin alkaessa ne kasattiin seinien viereen.

Kiertävä elokuvamies kävi Seuralassa projektoreineen kerran pari kuukaudessa.

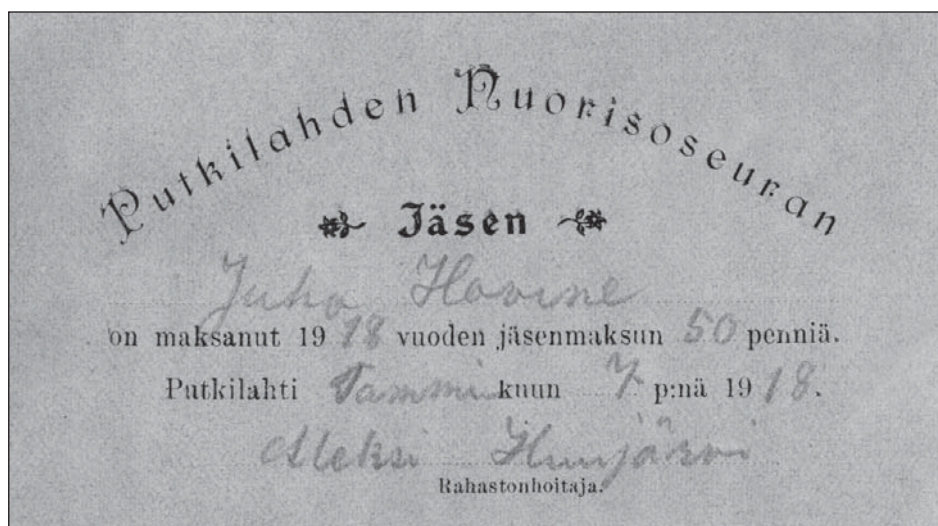
Meidät lapset lähetettiin aina Pekka Puupään jälkeen kotiin sillan toiselle puolelle, mutta aikuiset katsoivat vielä toisenkin, sen pussauselokuvan.

Pikkupoikana seurasin salin eturivistä Wilho Ilmarin elokuvaa ”Seitsemän veljestä” ja pelkäsin, että Impivaaran sudet loikkaavat kankaalta katsomoon. Koivukulissit olivat ikkunoitten edessä, että olisi sopivan pimeää. Oli pakko välillä katsella kulissien raosta ulos ja varmistaa, ettei susia näkynt sielläkään. Elämäni ensimmäinen elokuva teki järäisyttävän vaikutuksen.

Voi olla, etten ole siitä vieläkään täysin toipunut.

TEKSTI: TAPANI ITÄRANTA

VALOKUVAT: TAPANI ITÄRANNAN ARKISTO

Helmikuun manifesti

Venäjä valtasi Suomen Ruotsilta vuosina 1808-1809 käydyssä ns. Suomen sodassa. Harvaan asuttu ja köyhä Suomi ei sinänsä kiinnostanut Venäjää, mutta sille oli tärkeää suojata pääkaupunkinsa Pietari ja sen yhteys Itämerelle.

Porvoon valtiopäivillä 1809 vahvistettiin Suomen yhteiskunta-
muodon, uskonnon, lainsäädännön ja maanomistuksen säilyminen
ennallaan Ruotsin vallan ajan mukaisena. Keisari Aleksanteri I julisti
Suomen tulleen korotetuksi kansakuntien arvoon. Suomen painoarvo
kasvoi omien erityis oikeuksien myötä. Suomen sodassa pahoin palanut
pieni Helsinki määrättiin Suomen pääkaupungiksi ja sen ydinkeskusta
rakennettiin komeasti kreikkalaiseen henkeen. Merkkeinä Suomen
autonomiasta olivat omien lakien, omien valtiopäivien ja oman hal-
linnon lisäksi se, että Venäjän kansalaisilla ei ollut kansalaisoikeuksia
Suomessa ja että Suomella oli tulliraja Venäjää vastaan. Suomen vir-
kamieskunta koostui keisaria edustavaa kenraalikuvernööriä lukuun
ottamatta kotimaisista miehistä.

Kansallinen identiteetti kehittyi rintarinnan suomenkielen ja suo-
menkielisen kulttuurin kanssa. J.L.Runeberg loi runoelmissaan ideaa-
likuvan Suomen kansasta ja suomalaisesta maisemasta. Elias Lönnrotin
keräämällä ja yhteenrunoilemalla Kalevalalla oli suuri kansainvälinen
merkitys. Suomenkielisen rahvaan parista nousi esiin kansalliskir-
jailijamme Aleksis Kivi.

Korpilahtelaiset Suuren adressin allekirjoittajat löytyvät osoitteesta: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=4147622>

Ohessa on yksi adressin sivu, siinä alimpana on tuolloin 21-vuotiaan
isoisäni "talonpoika" Severus Perttulan allekirjoitus. Markku Lahti "valit-
taa" historiakirjassaan, että Korpilahdella allekirjoittajia oli vähän, 634
kpl. Koska pitäjää on laaja ja vaikeakulkuinen, kaikissa kylissä ei ehditty
käydä. Adressin nimistä päätellen Vespuolellakaan ei ehditty käydä. Jos
esim. Putkilahdessa olisi käyty, nimiä olisi varmaan kertynyt suuri määrä.
Isoisäni oli varmaankin oikeaan aikaan oikeassa paikassa, esim. käymässä
kirkonkylällä.

Keisari Aleksanteri II:n hallituskausi 1855-1881 merkitsi Suo-
messä huomattavien uudistusten aikaa. Suomenkieli julistettiin
Suomen viralliseksi hallinto- ja oikeudenkäyntikieleksi. Suomi sai
Venäjän ruplasta täysin riippumattoman oman rahayksikön, mar-
kan. Suomi sai Venäjältä riippumattoman kansallisen, asevelvol-
lisuuteen perustuvan armeijan. Uusi Saimaan kanava avasi maan
sisäosien puutavaralle pääsyn Suomenlahdelle ja sitä kautta maail-
manmarkkinoille. Luotiin mittava rautatieverkko runkoon Hel-
singin-Riihimäen-Viipurin-Pietarin päärata. Suomen teollistumi-
nen (mm. rautaruukit ja metsäteollisuus) käynnistyi toden teolla.

Kaalle Husekallan
Työ mies
Kalle Riistama
Talon poika
Oskari Riistama
Talon poika
Miina Hakkola
emäntä
Ida Pohjola
Emäntä
Työ mies Kaalle Luki Niilo
Oskari Hakkola
Halalinen
Juhvan Pappinen Ten
Leppä
Ropetti Järvinen
Renki
Antton
Kaskeinen
Tarjan poika
Emäntä ylä Jokela
Hilma Tarhonen
Yhteisen seuran
Severus Perttula
Talonpoika.

Venälistämistoimet, ns. "sortovuodet" alkavat. Helmikuun manifesti. Hyökkäykset Venäjän sanomalehdissä Suomen asemaa vastaan kävivät 1890-luvun loppupuolella lähes jokapäiväisiksi, koska Venäjän valtakunnan kymmenistä vähemmistökansoista suomalaisilla oli parhaat oikeudet. Ns. postimanifesti vuonna 1890 antoi esimakua siitä, mitä tuleman piti, Suomen itsenäinen postilaitos lakkautettiin ja siirrettiin Venäjän alaisuuteen, Suomessa tuli käyttöön venäläiset kopeekkapohjaiset postimerkit. Venäläistämistoimet huipentuivat Suomessa vuonna 1899 keisari Nikolai II:n allekirjoittamaan ns. Helmikuun manifestiin (jonka 2-sivui-

nen pdf-muotoinen teksti löytyy osoitteesta www.putkilahti.net/manifesti.pdf). Siitä alkoi jyrkkenevien venäläistämistoimien sarja. Vuoden 1900 kielimanifesti määräsi ylempien virastojen kieleksi venäjän, vuoden 1901 asevelvollisuuslaki lopetti suomalaiset joukko-osastot kansallisina osastoina ja edellytti Suomen armeijan sulauttamista osaksi Venäjän armeijaa. Venäjän laki ulotettiin kokonaisuudessaan koskemaan myös Suomea. Vuoden 1903 diktatuuriasetus antoi jyrkän linjan venäläistäjälle, kenraalikuvernööri Nikolai Bobrikoville lähes rajattomat valtuudet esim. maastakarkoituksiin, sanomalehtien lakkauttamisiin ja virkamiesten

erottamisiin.

Helmikuun manifestin vastatoimet Suomessa. Suuri adressi. Helmikuun manifesti koettiin Suomessa "vallankaappauksena". Pahimmasta pettymyksestä toivuttua ryhdyttiin vastatoimiin. Vanhastaan poliittisesti valppaat ylioppilaat hiihtivät talosta taloon ja keräsivät keisarille osoitettuun ns. Suureen adressiin runsaassa viikossa yli puoli miljoonaa allekirjoitusta. Adressissa todettiin manifestin loukkaavan Suomelle vahvistettuja oikeuksia. Nimienkeruu oli saavutuksena uskomaton, kun ottaa huomioon, että täysi-ikäistä väestöä oli vain puolitoista miljoonaa ja ankara pakkanen sekä lumipyryjen tukkimat tiet hankaloittivat keräämistä.

Helmikuun manifestiin sisältyvä asevelvollisuuslaki piti kuuluttaa Suomen kirkoissa. Kuulutus luettiin noin 350 seurakunnassa, 60 seurakunnassa pappi kieltäytyi lukemasta kuulutusta. Sitä ei luettu Korpilahden kirkossakaan, koska kirkkoherran aloittaessa kuulutuksen lukemisen kirkkoväki poistui kirkosta ja osoitti näin jaloillaan oman mielipiteensä asevelvollisuuslaista. Suomalaiset menivät täydelliseen kutsuntalakkoon, eikä heitä voitu jyrkästä venäläistämiskaudesta huolimatta pakottaa asevelloiksi Venäjän armeijaan. Venäjän viranomaiset yrittivät kaikin keinoin houkutella esim. Putkilahden nuoria miehiä kutsuntoihin kirkonkylään, muun muassa

Helmikuun manifestin seurauksena Suomen kansallinen taide koki suuren nousun. Alettiin etsiä aiheita Kalevalasta. Jean Sibelius sävelsi sortotoimenpiteitä vastustavan maailmankuulun Finlandian. Eetu Iston maalaus "Hyökkäys" on helmikuun manifestin kuvallinen symboli, siinä Venäjän kaksipäinen kotka yrittää ryöstää Suomi-neidolta lakikirjan.

lupaamalla maksaa heidän Kärkisten lossimaksunsa.

Helmikuun manifestin määräykset puretaan Kenraalikuvernööri Bobrikov murhattiin Helsingissä 1904. Venäjän sota Japania vastaan 1904-1905 sujui surkeasti. Mielialat Venäjällä huononivat ja keisarin suosio laski. Keisarin henkivartiokaarti avasi tulen kohti mieltään osoittavaa väkijoukkoa, mikä johti koko valtakunnan sekasortoon ja suurlaktoon, mikä levisi Suomeenkin lokakuun 1905 lopulla. Näiden seurauksena helmikuun manifestin Suomen erillisasemaa

heikentävät määräykset purettiin marraskuussa 1905.

Suomelle vahvistettiin uusi valtiopäiväjärjestys ja vaalilaki. Vanha säätyvaltiopäivälaitos sai siirtyä uuden, siihen aikaan maailman kansanvaltaisimman eduskuntalaitoksen tieltä. Säätyvaltiopäiville oli kokoonnut neljä säätyä: aatelisto, papisto, porvaristo ja talonpojat. Esim. aatelisto ja papisto käyttivät silloin yhdessä puolta koko äänivallasta, vaikka ne edustivat tuskin prosenttia Suomen väkiluvusta. Uuden eduskunnan jäsenet oli määrä jatkossa valita yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perus-

tuvilla vaaleilla, jossa kaikilla 24 vuotta täyttäneillä Suomen kansalaisilla, miehillä ja naisilla oli äänioikeus. Äänioikeutettujen lukumäärä kymmenkertaistui, varattomuus tai alhainen syntyperä eivät enää olleet esteenä äänestämislle. Ensimmäiset uudenlaiset vaalit, ”punaisen viivan veto”, pidettiin 15.-16.3.1907.

RISTO PERTTULA

Lähteet:

Markku Lahti: Vanhan Korpilahden historia
Matti Klinge: Katsaus Suomen historiaan

Pienen mökin laittaja

Nytpä tahdon olla ma
Pienen mökin laittaja:
Seinät kun saan valmihiksi,
Toisen pään teen kamariksi,
Päähän toiseen pirttisen,
Sievän, hauskan, puhtoisen.

Tätä P.J. Hannikaisen laulua me kansasakou-lussa hoilotettiin yli puoli vuosisataa sitten. Toden totta myös me pojat laitettiin mökkejä. Mökkejä tehtiin mihin vaan: saunan päätyyn, navetan vintille, puihin, sora-monttuihin, kallion koloihin, jopa metsälammelle, kunhan ensin kyhättiin rangoista lautta alle.

Jotain hyvin kiehtovaa siinä mökkihom-massa oli, koska vielä nytkin eläkeukkona asiat niin elävästi mieleen palasivat. Aloin ajatella, että jospa tekisin taas mökkeröisen, sievän hauskan puhtoisen...

Inspiraatio tulee usein mutkan takaa, niin nytkin. Olin pakottautunut vasten tahtoani hyvin tymeään työhön, siivoamaan kesämökin vinttiä. Jossakin se raja tulee vastaan, kuinka paljon törkyä voi sulloa ahtaaseen vinttiin ilman mitään järjestystä. Olisin ehkä vieläkin luistanut työhön tarttumisesta, mutta olin saanut päähäni suunnitelman, jonka toteuttaminen vaatisi siivouksen ensin. Piti parantaa välipohjan lähes olematonta eristystä, jotta voisi syksyllä helpommin venyttää mökkeilykautta vielä sitten, kun pienet pakkaset tulevat.

Muutaman päivän hikisen ja likaisen uurastuksen jälkeen aloin nähdä vintin uudessa valossa. Myös kirjaimellisesti uudessa valossa. Tein nimittäin toiseen päätykolmioon niin suuren (täysimittaista ei sopinut) oven kuin mitat myöten antoi. Toisen päädyn pieni ikkuna ei laajalle valaisut, mutta kun uuden oven aukaisi, niin lisävalo tulvahti sisään. Siinä tuumaustauolla ne lapsuuden mökinrakennusmuistot mieleen tulivat. Ja sitten idea, josta en ole enää irti päässyt: tännehan voisi tehdä pienen mökin isomman mökin sisälle!

Viehättävin mökki, jossa olen yön

majaillut, oli aikoinaan Luiro-järven tuntumassa Saariselän erämaassa. Alkuperäinen mökki on sortunut kauan sitten, mutta onkimani tiedon mukaan paikalle on rakennettu uusi mökki alkuperäisten mittojen mukaan. Mökki tunnetaan nimellä Raappanan kammi. Sitä ei pidä sotkea tunteumpaan Raappanan majaan. Rajakenraali Erkki Raappanan entinen komentokorsu on siirretty sotamuseoksi Ilomantsin Parpeinvaaralle. Se jyrävä hirsirakennus on nimeltään Raappanan maja. Saariselän Raappanan kammin isäntä puolestaan oli Sodankylän entinen nimismies Aaro Raappana.

Ilta jo hämärsi ja satoi vettä. Väsyneinä etsimme Raappanan kammia, jonka kartta-merkinnän mukaan piti olla siinä tienoolla, mistä sitä etsimme. Mutta ei vain löytynyt. Suunnittelimme jo ankeaa teltan pystyttämistä ja siihen märkinä majoittumista, mutta päätimme yrittää vielä. Kammi löytyi. Se oli rakennettu osittain maan sisään ja oli niin hyvin maastoutunut, ettei ollut sattunut silmään, vaikka ihan lähellä olimme kulkeet.

Voi sitä onnea, kun viritimme tervastulen luonnonkivistä ladottuun nurkkatakkiaan ja

saimme tulen loimussa vaatteetkin kuiviksi. Majan pienille lavereille sopi kaksi ihmistä juuri ja juuri nukkumaan. Vapaa lattiatila oli niin pieni, että se täytyi kahdesta rinkasta ja sisään tuoduista tervaksista. Jokaisesta sisustuksen pienestä yksityiskohdasta näki ja koki, että maja on ollut tekijälleen rakas. Majan ovi oli alle metrin korkuinen ja ainoa ikkuna oli ovesa.

Istun rahilla kesämökin vintillä ja katselen pienestä ikkunasta Vanhallelelälle.

Suunnittelen ja haaveilen tulevasta mökistä ja sen uudelta puulta ja maalatululta lattialta tuoksuvasta tunnelmasta. Laitanpa tänne pirttisen, sievän hauskan puhtoisen. Tässä sitten istun ja ihailen, kun aurinko laskee Päijänteellä. Juuri mitään ei ole vielä tehty. On sentään jo valmiina vähän lautoja, eristeitä, tervapaperia, terävä saha... On niin paljon kaikenlaista muuta, että hanke edistyy hitaasti. Mutta mikäs kiire tässä on. Saan sentään aloittaa tilanteessa, jossa vesikatko

on jo valmiina. Rakentajilla oli ennen vanhaan tapana sanoa, että silloin ollaan voiton puolella, kun on vesikatko.

”Pienentyö mun ympär elon piiri. Aika seisoo, nukkuu tuuliviiri”, runoili Eino Leino. Tuntuu, että kun on jo kaikkea nähnyt ja saanut maailmassa myös monet kerrat siipeensä, sitä viihtyy yhä paremmin ihan pienissä ympyröissä. Suunnittelee käytännöllisiä asioita, on iloinen jos saa jotakin pientä aikaan. On etäänäntynyt paljosta sellaisesta, mitä joskus tärkeänä piti. Ja toisaalta: pitää tärkeinä asioita, joita joskus vähätteli.

Jutun kuvassa ei ole Raappanan kammi, vaan ihan pieni maakellari, jonka appi aikoinaan kallion halkeamaan teki. Kun katson vintin ikkunasta, kellarin pääty näkyy. Minua maakellari muistuttaa Raappanan kammista, jossa nuorena sain yhden yön viettää. Jotain samaa tunnelmaa näissä rakennuksissa on.

TEKSTI JA KUVA: VESA NUOLIOJA

Tanssikurssi Putkilahden Nuoriseseuran talolla jatkuu

3.3., 24.3., 7.4., 21.4. ja 28.4. kello 11.00 -14.00
Viimeisestä kerrasta on suunniteltu päivätanssia yleisesti.

Ohjaajat: Niina Koponen ja Jussi Kalliola

Tanssit: Kerrataan vähän aiemmin opittua ja sitten uusia ohjaajien suunnitelmien mukaan. Kaikki ovat tervetulleita, ei tarvita aikaisempaa osaamista.

Kurssimaksu: 30,00 € aikuiset ja alle 16 v. 10,00 €

TERVETULOA! Kyselyihin vastaa Mirja 040 7026735
Järjestää Putkilahden Nuorisoseura

HANKI UUDET JÄTEASTIAT MEILTÄ KOTIIN TOIMITETTUINA

600 ltr

240 ltr

- ◇ JÄTTEENKULJETUS
- ◇ VAIHTOLAVAT
- ◇ LOKAHUOLTO
- ◇ VIEMÄREIDEN AVAUKSET
- ◇ JÄTEHUOLTOTUOTTEIDEN MYYNTI

SIHVARI OY

www.sihvari.fi, info@sihvari

Puh. 010 525 1640

Petra, yksi Unescon valitsemista maailmanpe- rintökohteista

Aasi ponnistelee auringon paisteessa ylös kivistä tehtyä polkua. Yritän pysyä selässä puristaen sormilla satulasta. Eläin huojahtelee etenkin jyrkissä mutkissa epätasaisella vuoristopolulla, askelmia on laskettu olevan yli kahdeksan sataa.

Aasin omistaja vetää otsa hiessä eläintä narusta tai työntää sitä takamuksesta huutaen: ”beduiinitaksi, Ferrari, aircondition.” Vastaan tulevia ja ohimeneviä ihmisiä ja aaseja väistellen pääsemme ylätasanteelle, josta on vielä kävelymatka ylös luostarille.

Erään uskomuksen mukaan Mooseksen sisko Miriam kuoli ja haudattiin tällä seudulla. Paikalla näkyy paljon eri puolilta maailmaa tulleita ihmisiä.

Olemme Petrassa, muinaisessa nabatealaisten kaupungissa, Jordaniassa. Kukoistuksensa aikana runsaat kaksituhatta vuotta sitten Petrassa asui noin 30000 asukasta. Sillä oli tärkeä sotilaallinen ja taloudellinen merkitys Lähi-idässä.

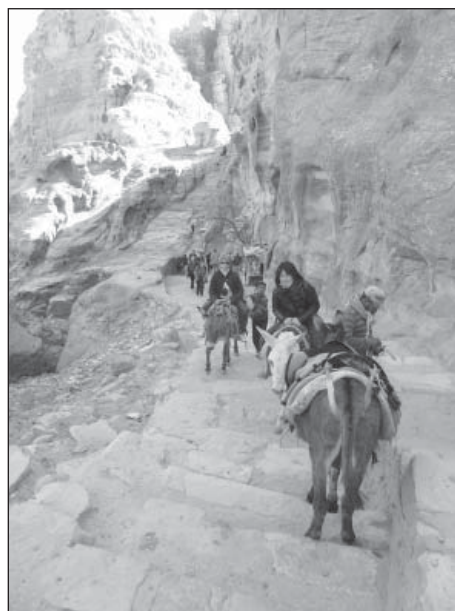
Sen kautta kulki kauppatie Afrikasta Aasiaan sekä Babylonian ja Assyrian suuriin valtakuntiin pohjoisessa ja idässä. Intian ja Kiinan ylellisyystavarat olivat haluttuja Välimeren rannikkoalueella. Tuontitavaroita olivat myös kupari, rauta, purppura-

kankaat, lasihelmet, silkki, mausteet, sekä norsunluut, apinat ja orjat Afrikasta. Orjat olivat yksi kauppatavara, joita kuljetettiin muinaista kauppaticiä pitkin myös Damaskosta Kuningasten-valtatietä pitkin Petraan ja sieltä edelleen Egyptiin.

Muistamme raamatusta kuinka Joozef myytiin ismaelilaiselle karavaanille sen ollessa matkalla Gilealista Petran kautta Egyptiin.

Petrassa oli kukoistava kulttuuri. Se on tullut kuuluisaksi tuhansista kallioon louhi-

tuista hautakammioista ja temppelien julkisivuista sekä monista uhripaikoista ympärillä olevien vuorten huipulla.

Jobin kirjan kuvaukset kaupungin asukkaista kertovat, että kuninkailta oli komeat haudat, kultaa ja hopeaa, he kantoivat koruja, jotka oli tehty koralleista, helmistä, rubiineista, kristallista ja safiireista.

Musiikki-instrumentteina olivat tamburiinit, harput ja torvet. Oli myös huhuja muinaisista maahan kätkeytyistä aarteista.

Monia sotia ja taisteluita on käyty Petran valloittamiseksi. Sen sijainti keskellä autiomaata teki sen valloittamisen vaikeaksi.

Petran historia on jäänyt vuosisadoiksi hämärän peittoon, kunnes 1800-luvulla raunioitunut kaupunki löydettiin sattumalta uudelleen.

Nykyisin se on hyvin suosittu turistikohde. Se on yksi Unescon valitsemista maailman seitsemästä ihmeestä.

Paluumatka aasin selässä vuoripolkua alas on hankalampi kuin ylöspäin meno. Useamman kerran joudun nousemaan ja kävelemään, sen verran hurjalta polku näyttää.

Putkilahden koulun 1. ja 2. luokan oppilaat lukuvuonna 1957-58 – Missä he ovat nyt?

Kuvassa eturivissä vasemmalta oikealle: Kimmo Mäkinen, Martti Huujärvi, Anna-Liisa Savela, Kerttu Hämäläinen, Virpi Nurminen, Markku Ruth, Pirjo-Riitta Ekholm, Irma Peuha, Ilmo Jantunen ja Risto Kaunisto. Keskirivissä: Esko Riikonen, Eija Haapala, Lea Ikonen, Pentti Perttula ja Erkki Saarinen. Takarivissä: Kaija Ikonen, Anitta Virtanen, Vuokko Kopiseva, Maritta Karusalmi, Kyösti Koskinen, Raimo Rantanen, Jorma Mattila ja Mirjam Perttula sekä opettaja Aune Vasama. Kuvasta puuttun ainakin minä – Reinan Anneli – joka satuin olemaan sairaana tuolloin. Josko muitakin puuttuu kuvasta?

Kuvaa katsellessani mietin, mitä meille mahtaa kuulua? Erinäisin konstein pääsin kaikkien jäljille – paitsi Ilmo Jantusen. Google johdatti minut nimen perusteella Kanadaan, mutta ei voi tietää, olenko oikeassa Ilmossa.

Keskuudestamme ovat poistuneet **Kaija Ikonen, Erkki Saarinen, Markku Ruth, Raimo Rantanen** ja **Kimmo Mäkinen**. Kaija asui Jyväskylässä, Erkki Tuusulassa, Raimo Korpilahdella, Markku ja Kimmo olivat putkilahtelaisia.

Sananmukaisesti juurilleen ovat jääneet **Martti Huujärvi** ja **Jorma Mattila**. Paluumuuttajia ovat **Kyösti Koskinen** ja **Anneli Lång (Reina)**, mutta kaukaa emme ole Kyöstin kanssa palanneet – kaupunginosasta vain toiseen. Korpilahdelta löytyy **Kauniston Risto**.

Jyväskylän ytimessä asuvat tänä päivänä **Kerttu Taipale (Hämäläinen)**, **Lea Kalinen (Ikonen)**, **Anitta Pitkänen (Virtanen)** ja **Maritta Lahtinen (Karusalmi)**. Tampereen suunnalta löytyvät **Pirjo-Riitta Laukkanen (Ekholm)** ja **Irma Peuha**. Padasjoki on **Virpi Kuurrevirran (Nurminen)** kotipaikka. **Eija Sironen (Haapala)** asuu Hämeenlinnan lähellä ja **Esko Riikosen** tie on vienyt Porvooseen. **Anna-Liisa Ahvenainen (Savela)** on Vantaalla, **Mirjam Vihavainen (Perttula)** ja **Pentti Perttula** Helsingissä. **Vuokko Belkhir (Kopiseva)** asuu Tukholmassa. Eli me kaikki löydymme Jyväskylän eteläpuolelta.

Terveisiä vaan kaikille! Olisipa mukava tavata vaikka luokkakokouksen merkeissä. Anneli Lång

Polun varrella on beduiininaisia myymässä matkamuistoja. He koettavat huudoillaan pysäyttää meitä. Lähistön luolissa asuu beduiineja, jotka yrittävät saada niukka elantoaan meiltä turisteilta.

Aasi vie minut kanjonin suulle, josta

jatkamme hevoskärryillä pitkin kapeaa paikoin 120m syvää kanjonia alueen alkupäähän. Kärryt heittelevät hurjassa vauhdissa ja hevosen kaviot kopisevat kivityllä tiellä. Ihmiset väistelevät parhaansa mukaan kallioseinämälle, jossa näkyy kiveen hakattuja

vesijohtokanavia.

Loppumatkan joudumme juoksujalkaa kiirehtimään meitä odottavaan bussiin.

TEKSTI JA KUVAT: KIRSTI KUPARI

LÄHETTÄJÄ:
PUTKILAHDEN KYLÄLEHTI
VESPUOLENTIE 1977 B2
41870 PUTKILAHTI, FINLAND

CUTRIN

PARTURI - KAMPAAMO

Jovi & Jaikku

JENNA: ☎ 050 528 5612

NOORA: ☎ 041 505 6317

HEIDI: ☎ 040 353 3015

MARTINPOLKU 13C19
41800 KORPILAHTI

MYÖS RAKENNEKYNNET!

LM-SÄHKÖ

Korpilahdentie 808

19920 Pappinen

☎ 0400 476 559

- ▶ sähköasennukset
- ▶ teleasennukset
- ▶ sähkösuunnittelu

SÄHKÖ-HENKKA OY

Sähköurakointi ja antenniasennukset

Kariharjuntie 9, 19650 Joutsa
Henkka: 0400 643 448

www.sahko-henkka.fi

**Tervetuloa palvelemaan
Korpilahden Osuuspankkiin**

Aukioloaikamme

ma - ke, ja pe klo 9 - 15.45 ja to 9 - 16.30

Korpilahden Osuuspankin puhelinpalvelu 010 254 5101
Tiilit, kortit, säästäminen, sijoittaminen, lainaneuvonta

Yritysten maksuliikeneuvonta 010 005 151

Myyntipäällikkö Marja-Liisa Nieminen 010 254 5155
Notariaattiasiantuntija Reijo Säkkinen 010 254 5150
Toimitusjohtaja Tuomas Kupsala 010 254 5160

op.fi verkkopalvelu www.op.fi
Verkkopalveluneuvonta 0100 0500

Vahinkovakuutukset Pohjola 0303 0303

KORPILAHDEN

Osuuspankki

HPN-Pelti

rakennuspeltityöt
ammattitaidolla

0500 615263

www.hpn-pelti.fi/
Koppelkalliontie 1 B 9
41800 Korpilahti

Referensikohde Putkilahdessa:
Koulupuiston uusi katto (2004)

Maa- ja vesirakentamisen palveluita yli 20 vuoden kokemuksella.

**Maanrakennus
Ari Helminen Oy**

19950 Luhanka puh. 0400-648 231

**KORPILAHDEN
APTEEKKI**

p. (014) 821 775

Avoinna:

ma - pe 9 - 17

la 9 - 13

**LUHANGAN
SIVUAPTEEKKI**

p. (014) 877 271

Avoinna:

ma - pe 9.30 - 16.00

www.korpilahdenapteekki.fi

Paikallista parempaa palvelua!

- Päivittäistavarat
- Seo automaatti: bensiini, polttoöljy ja diesel
- Puutarhatuotteet
- Ravintola Uppotukista keittolounas klo 11-14
- Internet asiakaskäytössä
- Matkahuolto, noutopiste
- Asiamiesposti

Kauppa avoinna:
ma-pe 9-18, la 9-16, su 12-16

Ravintola Uppotukki:
ma-pe 9-15, la-su suljettu

Ravintola
UPPOTUKKI

Tervetuloa!

MARKET LUHANKA

Rantatie 1, Luhanka puh. 040 865 3117